

Preek Marcus 1:29-39

Broeders, zusters,

Eén van de commentaren op het Bijbelboek Marcus die ik in mijn boekenkast heb staan heet 'Marcus, het evangelie volgens Petrus'. Bijbeluitleggers gaan ervan uit dat Marcus zijn Evangelie heeft opgetekend uit de mond van Petrus. Daar zijn verschillende aanwijzingen voor in de tekst. Eén van die aanwijzingen is het begin van onze tekst. Vooral als je die vergelijkt met de evangeliën van Matteüs en Lukas die deze gebeurtenis ook beschrijven. Zij schrijven dat Jezus naar het huis van Simon ging, maar Marcus schrijft dat zij naar het huis van Simon en Andreas gingen, met Jakobus en Johannes. Alsof Petrus aan Lukas vertelde: *we gingen naar ons huis, samen met Jakobus en Johannes*. Markus heeft eenvoudig de namen van Simon en Andreas ingevuld.

Het Bijbelboek Marcus is vermoedelijk het oudste Evangelie en toont veel overeenkomsten met Mattheüs en Lukas. Deze drie Evangeliën worden samen wel de synopsis genoemd. Dat wil zeggen dat je ze naast elkaar kunt lezen. Dan zie je de overeenkomsten qua volgorde van de gebeurtenissen en soms zelfs qua woordkeus. Het Johannes Evangelie is anders van opzet. Het beschrijft veel andere gebeurtenissen en ook de volgorde is anders. Johannes lijkt meer thematisch te schrijven en de anderen chronologisch.

Wie het Marcus Evangelie aan één stuk door leest zal merken dat er vaart inzit. De gebeurtenissen rollen als het ware over elkaar heen. In de NBG vertaling wordt om dat duidelijk te maken consequent het woord 'terstond' voor gebruikt. Alleen al in het eerste hoofdstuk komt dat woord zes keer voor. Jammer genoeg is de NBV vertaling daarin minder duidelijk. Soms wordt het woord 'meteen' gebruikt, een andere keer 'direct'. Maar het Griekse woord dat met 'terstond' vertaald is komt in het Markus Evangelie meer dan veertig keer voor. En dat geldt dus ook voor het eerste vers dat we lezen (vs. 29). *En terstond, uit de synagoge, gingen zij in huis van Simon en Andreas* staat er in de NBG vertaling.

Dit bewust gebruik van het woord terstond laat sterk zien dat de dag waarop de schoonmoeder van Petrus genezen werd een drukke dag was, boordevol indrukken. Want ga maar na, voordat Jezus het huis van Petrus binnenging was Hij in de synagoge van Kapernaüm. Daar heeft Hij eerst gepredikt. Over de inhoud van Zijn preek staat hier niets vermeld. We mogen aannemen dat de verkondiging aansluit op wat Hij eerder verkondigde in 1:15: *De tijd is aangebroken, het Koninkrijk van God is nabij: kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws*.

De mensen waren onder de indruk van Zijn onderwijs. Het was zo anders dan ze gewend waren. Andere preken waren niets anders dan citaten van allerlei rabbi's uit een ver verleden en deze Jezus sprak op eigen gezag. En toen daarna ook nog een bezetene bevrijd werd van een boze geest waren de mensen verbijsterd. Wie is deze Jezus? Wat is dat voor een leer? En ook, waar haalt Hij de autoriteit vandaan dat zelfs demonen Hem gehoorzamen? Het nieuws over Jezus verspreidt zich als een lopend vuurtje door de omgeving.

En dan gaat Jezus naar het huis van Simon. Terstond. Meteen. Nauwelijks bijgekomen van de gebeurtenissen in de synagoge blijkt de schoonmoeder van Petrus ziek in bed te liggen. Blijkbaar wonen de ouders van Simons vrouw bij hem in en ook Andreas, Simons broer, woont in dit huis. Of de vrouw al langer ziek is, of overvallen is door een griep is niet helemaal duidelijk. Er zijn Bijbeluitleggers die menen dat de boze geest die uitgedreven is in de synagoge nu de schoonmoeder van Petrus lastig valt. Men baseert zich dan op het feit dat Lukas bij de beschrijving van deze zelfde gebeurtenis verhaalt dat Jezus de koorts bestraft. Omdat de Bijbel daar zelf niets over zegt laat ik deze uitleg liever voor wat hij is. De vrouw is ziek, ze heeft hevige koorts en ligt in bed.

Nadat de aanwezige discipelen met Jezus over haar spraken ging Jezus naar haar toe. Jezus pakte de vrouw bij haar hand en hielp haar overeind. Ik weet niet of jullie dat ook hebben, maar nu ik leef in coronatijd, besef ik ineens dat Jezus dus binnen de anderhalve meter van de vrouw kwam en haar hand aanraakte. Zulk lichamelijk contact is in onze tijd ook niet meer normaal. Jezus doet het. Hij is Heer en Meester. Ook over ziekmakende virussen. De koorts verliet de vrouw en ze kreeg meteen haar krachten terug. Normaal gesproken voelt iemand zich nog slap als hij of zij koorts of griep gehad heeft. Daar is hier geen sprake van. De vrouw kwam overeind en ging haar gasten verzorgen. Er zijn hedendaagse lezers die moeite hebben met het feit dat het hier weer een vrouw is die voor de bediening zorgt, alsof Marcus het traditionele rollenpatroon promoot. Dat lijkt me overdreven. In de Bijbel is het dienen van God een taak van iedere gelovige, mannen en vrouwen. Ook engelen dienen God. En Jezus zelf is gekomen om ons te dienen. Zijn menswording is tevens de gestalte van een dienstknecht aannemen. Het feit dat Simons schoonmoeder dient heeft niets met een rollenpatroon te maken. Het laat alleen maar zien dat ze dankzij Jezus' genezing meteen weer de energie heeft om aan de slag te gaan.

We hebben gezien, dat na de drukke gebeurtenissen in de synagoge nu dus een genezing binnenshuis plaatsvond op diezelfde dag. Maar er gaat nog meer gebeuren. Diezelfde

avond, toen de zon onderging, werden er zieken en bezetenen gebracht naar het huis van Simon. Wij zouden het diezelfde avond noemen. Maar voor Jezus en zijn tijdgenoten is de dag voorbij als de zon ondergaat. Dat wil dus zeggen, dat nu de sabbat voorbij is. De sabbat begint namelijk op vrijdagavond als de zon ondergaat en eindigt bij de zonsondergang van de zaterdag. Tijdens de sabbat zijn de Joden hoofdzakelijk binnenshuis, maar na de zonsondergang ging men weer naar buiten en mochten er ook weer lasten gedragen worden. Dus zodra het maar mogelijk was werden er zieken naar het huis van Petrus gedragen. Voor Joodse begrippen vinden de genezingen en bevrijdingen van deze zieken en bezetenen plaats op de volgende dag. Wij zouden het dezelfde dag noemen. In ieder geval neemt het niet weg dat de gebeurtenissen elkaar razendsnel afwisselen.

Wat vaker opvalt in het Nieuwe Testament is dat de demonen weten wie Jezus is. In Lukas 8 lezen we dat een bezetene, die een legioen demonen in zich had, schreeuwt: *wat hebt U met mij te maken, Jezus Zoon van de Allerhoogste God?* In Hand. 16 lezen we over de bevrijding van een vrouw met een waarzeggende geest die Paulus en Silas achterna riep: *deze mensen zijn boodschappers van de Allerhoogste God, die u de weg tot behoudenis boodschappen.*

Hetzelfde zien we dus ook in Markus 1 bij de demon die in de synagoge uitgedreven wordt en ook bij de demonen die 's avonds uitgedreven worden voor het huis van Petrus. Jezus legt de demonen het zwijgen op. Niet de demonen hoeven te vertellen wie Hij is. Dat doen de mensen uit Kapernaüm wel die ooggetuigen waren van de gebeurtenissen.

Tjonge, wat een dag.

Probeer je eens voor te stellen wat een dag vol indrukken dit geweest moet zijn. Voor Jezus zelf, maar ook voor Petrus en de andere apostelen. Vanaf het moment dat Jezus is gaan verkondigen dat Zijn Rijk doorbreekt, zien we dat de tegenstander actief wordt. Jezus' komst is een rechtstreekse aanval op het rijk van Satan. Iedere bekeerling, iedere genezing en iedere bevrijding laat zien dat Jezus terrein wint en Satan terrein moet prijsgeven.

Een dag vol wonderen, genezingen en bevrijdingen. Vermoedelijk liggen de discipelen 's avonds nog te stuiten in hun bed en zijn ze nauwelijks in staat om de indrukwekkende gebeurtenissen te verwerken.

De volgende morgen echter, blijkt Jezus niet in z'n bed te liggen. Hij is heel vroeg opgestaan, voordat de zon opkwam en hij bevindt zich buiten op een eenzame plek om te

bidden. Ik moet hierbij denken aan een boekje in m'n boekenkast met de titel: *Te druk om niet te bidden!* Na een dag met zoveel indrukken zoekt Jezus het contact met z'n Hemelse Vader. Over de inhoud van het gebed wordt niets gezegd. Blijkbaar is dat niet nodig om te weten. Augustinus schijnt ooit een definitie van bidden gegeven te hebben: Bidden is het gezelschap van God zoeken! Dat is mooi, vind je niet?

Bij mensen onderling is dat in feite ook zo. Ik heb het voorrecht al meer dan veertig jaar getrouwd te zijn. Mijn vrouw en ik zijn graag in elkaars gezelschap. Soms praat zij, vaak praat ik, soms zwijgen we allebei en vinden we het heerlijk om in stilte samen te zijn. Als het goed zit tussen mensen is stilte niet beklemmend of ongemakkelijk, maar verkwikkend, veilig. Zo kun je ook best bidden zonder woorden. Gewoon in Gods gezelschap zijn, omdat je van Hem houdt! Jezus zal dat ongetwijfeld gekend hebben. Hij was voor z'n menswording constant in Gods nabijheid. En toen Hij mens werd zal Hij iedere keer vol verlangen de gelegenheid gezocht hebben om in de nabijheid van z'n Vader te zijn. Maar mogelijk vond er daar, op die vroege ochtend in de omgeving van Kapernaüm ook overleg plaats. Jezus stemde Zijn plannen af op de plannen van Zijn Vader. Hoe gaan we het doen? Wat is de volgende stap?

Zo vonden de discipelen Hem. In gesprek met z'n Vader. De discipelen hadden geen overleg met de Vader nodig. Zij wisten zo wel wat Jezus moest doen. "*Iedereen is naar U op zoek*". Er zijn blijkbaar in Kapernaüm nog veel mensen die openstaan voor Jezus' boodschap en wonderen. Je zou toch zeggen dat er nog heel wat succes is te behalen hier. Dan ga je toch niet weg?

Maar Jezus en ook Zijn Vader denken daar anders over. Hij wil bij z'n opdracht blijven. Het goede Nieuws van het Evangelie moet ook in andere plaatsen in de omtrek verkondigd worden. Jezus heeft geen klein clubje met fans in Kapernaüm voor ogen. Hoe succesvol het ook lijkt. Hij denkt groter. Zijn boodschap moet de wereld in. En zo gebeurde het. In heel Galilea bracht Hij het nieuws dat het Koninkrijk aanstaande is (39)

We hebben samen gekeken naar een hectische dag uit het leven van Jezus en zijn discipelen. Maar wat moeten wij daar vandaag nu mee. Waar zit voor ons de toepassing?

In de eerste plaats is het goed te realiseren dat de wonderen die Jezus deed illustraties zijn bij Zijn Boodschap. Daarmee wil ik niet zeggen dat er nu geen wonderen meer kunnen plaatsvinden. Dat kan nog steeds, maar het is niet normaal. Het zijn wonderen en tekenen. Ze wijken af van wat normaal is en wijzen vooruit naar het Koninkrijk dat komt.

Toen Jezus op aarde verscheen met de Boodschap dat Zijn Koninkrijk baan breekt, was dat een enorme bedreiging voor het rijk van Satan. Sinds de zondeval in het paradijs was de mens in de wurggreep van het rijk van de boze gekomen. Met Jezus' komst is de invasie begonnen. En om zijn Boodschap te onderstrepen gebeurden er wonderen. Bij Jezus zijn woord en daad één. Jezus zal gaan afrekenen met de gevolgen van de zondeval. Gevangenen zullen bevrijding ontvangen, zieken zullen genezen worden, doden zullen leven, de natuur zal tot rust gebracht worden, hongerigen zullen gevoed worden. En op Golgotha zal afgerekend worden met de zonden van de mensheid. En de zondagmorgen erop volgend zullen zelfs de banden van de dood definitief verbroken worden. De Koning van het Koninkrijk verslaat werkelijk al onze vijanden!

Het tweede dat ik leer van deze Koning is het belang van gebed. In onze gemeente in Oldebroek hebben we onlangs weer de week van gebed gehouden. (wij doen dat in de eerste hele week van het jaar, andere gemeenten houden het iets later) Deze keer hebben we het online ingevuld, maar dat samen bidden kunnen we niet missen. We noemen gebed de kurk waar de gemeente op drijft.

Jezus zocht de stilte na een drukke dag. Ik denk dat velen van ons daar moeite mee hebben. Stilte en rust zijn wel behoeften van de hedendaagse mens, maar vaak geen gevoelde behoeften. We vullen onze dagen met heel veel informatie en prikkels. Hoe moeilijk is het om op God gericht te zijn. Tijdens vergaderingen hebben we onze mobiel in de aanslag liggen zodat we meteen onze appjes kunnen beantwoorden. Zelfs tijdens kerkdiensten kunnen we de verleiding niet weerstaan om op ons schermpje te kijken als onze digitale metgezel trilt in onze broekzak.

Jezus zocht de stille aanwezigheid van z'n Vader. Als je het moeilijk vindt om alleen de discipline op te brengen om te bidden, doe het dan samen. Zoek een gebedspartner, of vorm een groepje (dat kan zelfs digitaal!) en kom samen in Gods aanwezigheid. Zoek zijn aanwezigheid en ook Zijn leiding.

Ook die leiding moest Jezus zoeken door middel van gebed. Blijf ik in Kapernaüm of ga ik verder?

Toen Jezus op aarde kwam is er een begin gemaakt met de doorbraak van het Koninkrijk. De Koning zette voet aan wal. Maar er is nog steeds werk te doen. De vijand is nog niet verslagen. Integendeel.....hij gaat rond als een brullende leeuw zoekend wie hij zal verslinden (1 Petrus 5:8). Jezus kwam om ons te bevrijden, zeker. Maar we zijn niet bevrijd

om bevrijd te worden. We zijn bevrijd om met Hem mee te gaan doen. God wil ons inschakelen om het kwaad in al z'n facetten tegen te gaan. Dat betekent dat de opdracht van Jezus om alle volken tot Zijn discipelen te maken aan ons allen gegeven is. Dat betekent ook dat we dat niet alleen moeten vertellen maar ook doen. Christenen, christelijke kerken zijn geroepen om wat kwaad is in de wereld tegen te gaan en op te komen voor de zwakken, de zieken, de vluchtelingen en de armen.

Ik geloof dat het voor iedere gemeente een zaak van gebed moet zijn hoe God de gemeente wil inschakelen in de omgeving waar zij geplaatst is. Hoe kunnen wij in onze omgeving het Evangelie gestalte geven? Hoe kunnen wij de Here Jezus zichtbaar maken? En hoe kunnen we in Zijn naam het kwaad in al z'n facetten tegen gaan?

En natuurlijk, dat kan voor een stadskerk waar zwervers of verslaafden in de buurt rondlopen heel iets anders zijn dan voor een dorpskerk of een kerk in de omgeving van een Asielzoekerscentrum. Kerken hoeven niet hetzelfde te zijn in wát ze doen, maar ze zijn wel het zelfde in hun opdracht.

Mee doen met de Koning! Afgestemd zijn op de Vader en zoeken hoe de Boodschap van Jezus de wereld ingebracht kan worden en hoe het kwaad kan worden tegen gegaan in de specifieke situatie waarin een kerk verkeert.

We zijn begonnen met te zeggen dat Marcus er in zijn Evangelie de vaart inhoudt. Hij gebruikt daar het woord 'terstond' voor. De geschiedenis is ondertussen al tweeduizend jaar verder. Je zou bijna zeggen dat de vaart er een beetje uit is. Maar de schijn bedriegt. Jezus is niet traag met het nakomen van Zijn beloften, zoals sommigen menen; hij heeft alleen maar geduld met mensen, omdat Hij wil dat iedereen tot inkeer komt en niemand verloren gaat (2 Petrus 3:9).

Ik kan het niet vaak genoeg zeggen. Dat is het hart van Jezus. Hij wil redding. Hij wil verlossen. Als jij gelooft in Hem mag je verzekerd zijn dat je gered bent, maar dan heb je er meteen ook een taak bij gekregen. Je wordt een medewerker van Hem. Laten we er maar een zaak van gebed maken hoe Hij ons, met onze gaven en talenten, wil inschakelen in Zijn dienst. Doen jullie mee? AMEN